

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Τίτλος Διδακτικού Σεναρίου: E tu, come ti chiami?

Βαθμίδα Εκπαίδευσης: Α΄ Γυμνασίου

Στοχευμένο κοινό: Μαθητές ηλικίας 12-13 ετών, που ζουν σε αστικό περιβάλλον (πόλη) και δεν έχουν διδαχτεί την ιταλική σε προηγούμενες τάξεις.

Γλώσσα: Ιταλική.

Επίπεδο γλωσσομάθειας (σύμφωνα με το ΕΠΣ-ξγ): Α1-.

Περιγραφή επικοινωνιακού σκοπού: Οι μαθητές στο τέλος της διδακτικής ενότητας θα πρέπει να είναι σε θέση να ζητούν και να δίνουν προσωπικές πληροφορίες από/σε συνομηλίκους τους στο πλαίσιο της διαδικασίας σύναψης φιλικών κοινωνικών σχέσεων.

Θεματικό πεδίο: Προσωπικά στοιχεία και οικογένεια.

Θεματική εστίαση: Ανταλλάσσω προσωπικές πληροφορίες (όνομα), χαιρετώ αποχαιρετώ.

Επιμέρους δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας (σύμφωνα με το ΕΠΣ-ΞΓ):

- Να απαντούν και να θέτουν απλές ερωτήσεις που αφορούν σε άμεσες ανάγκες καθημερινής επικοινωνίας (να ζητούν ή να δίνουν προσωπικές πληροφορίες).
- Να κατανοούν πολύ βασικές και τυποποιημένες εκφράσεις που χρησιμοποιούνται σε καθημερινές συνθήκες διαπροσωπικής επικοινωνίας (π.χ. χαιρετισμούς, συστάσεις, κ.λπ.).
- Να κατανοούν συγκεκριμένες πληροφορίες (προσωπικά στοιχεία του ομιλητή), διατυπωμένες με απλό λεξιλόγιο και τυποποιημένες προτασιακές δομές.

Γλωσσικά μέσα

Γραμματική:

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ Προσωπικές –υποκείμενο (io, tu, lui, lei, Lei, noi, voi, loro)
ΡΗΜΑΤΑ Ενεστώτας Βοηθητικά ρήματα (essere, avere) Ενεστώτας, οριστική (chiamarsi, io, tu, lui, lei), ΑΡΘΡΑ Οριστικό (Il, I', lo, la)

Λεξιλόγιο:

- Καθημερινές εκφράσεις [χαιρετισμοί (buongiorno, buonasera, buonanotte, ciao, arrivederci), Αριθμοί (1-30)]

Β. ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Διάρκεια σεναρίου: 4 διδακτικές ώρες.

Τρόπος εργασίας των μαθητών: Κυρίως σε ζευγάρια, ομάδες 4 ατόμων, ατομική εργασία.

Προβλεπόμενο υποστηρικτικό υλικό (διδακτικό υλικό, πηγές): ΦΕ, ΦΠ, βίντεο.

Σχόλια-παρατηρήσεις: Οι μαθητές έχουν διδαχτεί τους χαιρετισμούς σε προηγούμενο μάθημα.

Γ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

ΒΙΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΓΝΩΣΤΟ

Κατά την έναρξη του μαθήματος είναι χρήσιμο να εφαρμοστεί κάποια παιγνιώδης δραστηριότητα συγκέντρωσης. Προτείνεται το παιχνίδι των αριθμών:

- *Οι μαθητές σηκώνονται όρθιοι και τοποθετούν τα σώματά τους έτσι ώστε να έχουν οπτική επαφή με όλους τους συμμαθητές τους. Αν είναι δυνατό σχηματίζουν ένα νοητό κύκλο. Αρχικά ο εκπαιδευτικός λέει τον αριθμό 1 και συνεχίζουν οι μαθητές λέγοντας ο ένας μετά τον άλλο τους αριθμούς που ακολουθούν (2, 3, 4...), βάσει της σειράς της θέσης τους (ο πρώτος δεξιά από τον εκπαιδευτικό το 2, ο διπλάνός του το 3 κ.ο.κ). Μόλις ακουστούν τόσοι αριθμοί όσο και το πλήθος των μαθητών στη τάξη, ο εκπαιδευτικός λέει δυνατά έναν από τους αριθμούς που ακούστηκαν. Ο μαθητής που έχει πει αυτόν τον αριθμό πρέπει αμέσως να πει έναν άλλο από αυτούς που ακούστηκαν. Αν κάποιος καθυστερήσει ή πει κάποιο αριθμό που δεν έχει ακουστεί βγαίνει από το παιχνίδι και μπορεί να ξαναμπει αν άλλος μαθητής πει τον αριθμό του δείχνοντάς τον. Σε αυτή την περίπτωση συνεχίζει ο εκπαιδευτικός λέγοντας έναν αριθμό. Το παιχνίδι σταματά όταν συμπληρωθούν 30'' χωρίς να βγει κάποιος μαθητής εκτός. Ο εκπαιδευτικός φροντίζει να συμμετέχουν όλοι και για το λόγο αυτό, όταν κάποιος μαθητής βγαίνει από το παιχνίδι επιλέγει να πει έναν από τους αριθμούς που ακούγονται λιγότερο. Το παιχνίδι λειτουργεί κα ως άτυπο κοινωνιόγραμμα, επιτρέπει δηλαδή στον εκπαιδευτικό να διαπιστώσει τις κοινωνικές σχέσεις που υφίστανται μεταξύ των μελών της ομάδας της τάξης.*

- **Βήμα 1ο:** Οι μαθητές καλούνται προφορικά και μέσω του Φύλλου Εργασίας, εργαζόμενοι σε δυάδες, να παρακολουθήσουν σύντομο μαγνητοσκοπημένο απόσπασμα από το διαδίκτυο χωρίς να ακούν ήχο. Επίσης μέσω του Φύλλου Εργασίας (ΦΕ) τους ζητείται να μαντέψουν τι μπορεί να κάνουν οι συνομιλητές που εμφανίζονται και ποιες ιταλικές λέξεις είναι πιθανό να χρησιμοποιούν. Σε περίπτωση που οι μαθητές δυσκολεύονται παραπέμπονται στους υπενθυμιστές του Φύλλου Υποστήριξης (ΦΥ). Παραχωρείται στους μαθητές συγκεκριμένος χρόνος δράσης (ενδεικτικά 3 λεπτά), ο οποίος ξεκινά μετά τη λήξη της προβολής. Η προβολή μπορεί να επαναληφθεί σε περίπτωση που το ζητήσουν οι μαθητές ή ο εκπαιδευτικός κρίνει ότι το χρειάζονται.
- **Βήμα 2ο:** Μετά τη λήξη του χρόνου που έχει παραχωρηθεί στους μαθητές, η κάθε δυάδα παίρνει το λόγο με τη σειρά και αναφέρει αυτά που έχει σημειώσει. Ο εκπαιδευτικός σημειώνει συνοπτικά τις απαντήσεις των μαθητών στον πίνακα, χωρίς να τις αξιολογεί.

ΒΙΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΝΕΟ

- **Βήμα 1ο:** Οι μαθητές καλούνται μέσω του ΦΕ να ξαναπαρακολουθήσουν το μαγνητοσκοπημένο απόσπασμα, ακούγοντας αυτή τη φορά τους διαλόγους. Εργαζόμενοι στις ίδιες δυάδες επαναλαμβάνουν την προηγούμενη δραστηριότητα, έχοντας στη διάθεσή τους 3 λεπτά. Αν καταστεί απαραίτητο επαναλαμβάνεται η προβολή.
- **Βήμα 2ο:** Μετά τη λήξη του προβλεπόμενου χρόνου η κάθε δυάδα ανακοινώνει τις απαντήσεις της κι ο εκπαιδευτικός υπογραμμίζει στον πίνακα τα στοιχεία που επιβεβαιώνονται από τις περισσότερες δυάδες.

- **[Βήμα 3ο:** Σε περίπτωση που οι μαθητές δεν έχουν εντοπίσει κάποια από τις διεργασίες που ενδιαφέρουν το μάθημα (πχ ρωτώ το όνομα του συνομιλητή μου), ο εκπαιδευτικός μπορεί να γράψει στον πίνακα ένα σύμβολο (πχ +) για να προστεθεί στη συνέχεια]
- **Βήμα 4ο:** Μέσω του ΦΕ, ζητείται από τους μαθητές να παρακολουθήσουν για 3^η φορά τη μαγνητοσκόπηση, έχοντας μπροστά τους το σενάριο του διαλόγου. Πάντα μέσω του ΦΕ, συνεχίζοντας τη συνεργασία σε дуάδες, τους ζητείται να αξιολογήσουν τις απαντήσεις που έδωσαν στην προηγούμενη φάση (βήμα 2) και να ανακοινώσουν τα συμπεράσματά τους ζητώντας το λόγο από τον εκπαιδευτικό. Ο εκπαιδευτικός επισημαίνει στον πίνακα τα τελικά συμπεράσματα των μαθητών και βοηθά στην καλύτερη διατύπωσή τους.

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΩΝΑΣ ΜΕ ΟΡΟΛΟΓΙΑ

- **Βήμα 1ο:** Δίνεται στους μαθητές, μέσω ΦΕ, πίνακας κατηγοριοποίησης των πληροφοριών που συνέλεξαν στην προηγούμενη φάση (χαιρετισμοί, γνωριμία) και τους ζητείται να τις ταξινομήσουν κατάλληλα, εργαζόμενοι σε νέες дуάδες. Δίνεται χρονικό περιθώριο 5'.
- **Βήμα 2ο:** Οι дуάδες ανακοινώνουν το αποτέλεσμα της εργασίας τους και -αφού ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία- ο εκπαιδευτικός κάνει βελτιωτικές παρεμβάσεις, εάν αυτό απαιτείται.

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΩΝΑΣ ΜΕ ΘΕΩΡΙΑ

- **Βήμα 1ο:** Ζητείται από τους μαθητές, μέσω ΦΕ, να παρατηρήσουν τις λέξεις και εκφράσεις που έχουν καταγράψει στις διάφορες κατηγορίες και να συμπληρώσουν νέο πίνακα με τις κατηγορίες «Αντωνυμία – Άρθρο – Ρήμα – Ουσιαστικό». Οι μαθητές εργάζονται στις ίδιες дуάδες και έχουν στη διάθεσή τους 5' λεπτά για να ολοκληρώσουν την εργασία τους. Κατά τη διάρκεια της προσπάθειά τους ο εκπαιδευτικός λειτουργεί υποστηρικτικά, πλησιάζοντας όποτε χρειάζεται την κάθε дуάδα και παρέχοντας βοήθεια. Σε κάθε περίπτωση βρίσκεται ανάμεσα στους μαθητές δείχνοντας με τη μη λεκτική συμπεριφορά του ότι είναι στη διάθεση των μαθητών.
- **Βήμα 2ο:** Ζητείται από τους μαθητές, μέσω ΦΕ και με την ίδια κοινωνική μορφή (дуάδες) να διατυπώσουν ένα κανόνα που βοηθά στη διάκριση των κατηγοριών και να τον γράψουν στο χώρο του πίνακα που προβλέπεται. Παραχωρείται χρόνος 5'. Ο εκπαιδευτικός παρακολουθεί την πορεία της εργασίας των μαθητών και παρεμβαίνει υποστηρικτικά, αν χρειαστεί. Οι дуάδες ανακοινώνουν το αποτέλεσμα της δουλειάς τους ζητώντας το λόγο.
- **Βήμα 3ο:** Ζητείται από τους μαθητές, μέσω ΦΕ και με την ίδια κοινωνική μορφή, να συμπληρώσουν τους πίνακες που του δίνονται με τις υποκατηγορίες των Αντωνυμιών – Άρθρων – Ουσιαστικών βάσει του γένους τους. Παραχωρείται χρόνος 5'. Ο εκπαιδευτικός παρακολουθεί την πορεία της εργασίας των μαθητών και παρεμβαίνει υποστηρικτικά, αν χρειαστεί. Οι дуάδες ανακοινώνουν το αποτέλεσμα της δουλειάς τους ζητώντας το λόγο.

ΑΝΑΛΥΟΝΤΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ

- Ζητείται από τους μαθητές, μέσω ΦΕ, να αλλάξουν συνεργάτη και να υπογραμμίσουν στον πίνακα «Αντωνυμία – Άρθρο – Ρήμα – Ουσιαστικό» τα στοιχεία που δηλώνουν:

- ο Γένος (αντωνυμία, άρθρο ουσιαστικό)
- ο Πρόσωπο (ρήμα)

Παραχωρείται στους μαθητές χρόνος 10'. Ο εκπαιδευτικός παρακολουθεί την πορεία της εργασίας τους και παρεμβαίνει υποστηρικτικά, αν χρειαστεί. Μετά τη λήξη του προβλεπόμενου χρόνου, οι δυάδες ανακοινώνουν το αποτέλεσμα της δουλειάς τους. Επιδιώκεται να λάβουν όλες το λόγο. Σε περίπτωση που έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο της μειωμένης συμμετοχής κάποιων μαθητών μπορεί να εφαρμοστεί η τεχνική του κυλιόμενου εκπροσώπου, δηλαδή κάθε φορά που λαμβάνει το λόγο μια δυάδα μιλάει διαφορετικό μέλος της.

ΑΝΑΛΥΟΝΤΑΣ ΚΡΙΤΙΚΑ

Δίνεται σενάριο στους μαθητές όπου θα πρέπει να εισάγουν τα σωστά στοιχεία (Αντωνυμία – Άρθρο – Ρήμα – Ουσιαστικό) από τα προτεινόμενα. Το σενάριο εισάγεται ως υπόδυση ρόλου και η δραστηριότητα είναι κλειστού τύπου, επιλογής. Παραχωρείται στους μαθητές χρόνος 10'. Ο εκπαιδευτικός παρακολουθεί την πορεία της εργασίας τους και παρεμβαίνει υποστηρικτικά, αν χρειαστεί. Μετά τη λήξη του προβλεπόμενου χρόνου, οι δυάδες ανακοινώνουν το αποτέλεσμα της δουλειάς τους.

ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ

Ζητείται από τους μαθητές, μέσω ΦΕ, να συμπληρώσουν τους διαλόγους σκίτσων με τις κατάλληλες εκφράσεις που έχουν μάθει στην ενότητα αυτή, εργαζόμενοι σε δυάδες, με νέο συνεργάτη. Παραχωρείται στους μαθητές χρόνος 10'. Ο εκπαιδευτικός παρακολουθεί την πορεία της εργασίας τους και παρεμβαίνει υποστηρικτικά, αν χρειαστεί. Μετά τη λήξη του προβλεπόμενου χρόνου, οι δυάδες ανακοινώνουν το αποτέλεσμα της δουλειάς τους.

ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ

- **Βήμα 1ο:** Ζητείται από τους μαθητές μέσω ΦΕ, να χωριστούν σε ομάδες των 4 ατόμων και να ετοιμάσουν ένα μικρο-διάλογο αξιοποιώντας ελεύθερα τα στοιχεία που έμαθαν στην ενότητα αυτή αλλά και άλλα που έμαθαν σε προηγούμενες ή γνωρίζουν από άλλες πηγές. Το θέμα είναι «*γνωρίζω συνομήλικους μου την πρώτη μέρα στο σχολείο*». Παραχωρείται στους μαθητές χρόνος 10'.
- **Βήμα 2ο:** Μετά τη λήξη του χρόνου προετοιμασίας, οι ομάδες παρουσιάζουν όρθιες τη δουλειά τους και ενθαρρύνονται να χρησιμοποιήσουν κατάλληλα θεατρικά στοιχεία [(χειρονομίες, μορφασμούς, στάση του σώματος), (ρυθμό, παύσεις επιτονισμό στην ομιλία)]. Κατά τη διάρκεια της υπόδυσης της κάθε ομάδα, οι υπόλοιποι μαθητές σημειώνουν στοιχεία που τους άρεσαν και στοιχεία που θεωρούν ότι μπορούν να βελτιωθούν.

- **Βήμα 3ο:** Με προφορική παραίνεση από τον εκπαιδευτικό, γίνεται συζήτηση με τη συμμετοχή όλων των μαθητών κατά την οποία αναφέρονται τα στοιχεία που σημείωσαν οι τελευταίοι, κατά τη διάρκεια των υποδύσεων των ομάδων.
- **Βήμα 4ο:** Οι μαθητές καλούνται, μέσω ΦΕ, να ζωγραφίσουν μέσα σε 5', την πρώτη εικόνα από το μάθημα που τους έρχεται στο μυαλό. Μετά από τη λήξη του χρόνου εργασίας, οι μαθητές καλούνται από τον εκπαιδευτικό να δείξουν σε όλους τους άλλους αυτό που ζωγράρισαν.